

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy órá . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám
(Nádasy-féle ház)

hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
A hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek fő
Előfizetések elfogadtnak még
valamennyi könyvkereske-
lésben.

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben
Mindezen helyeken előfizetések is elfogadtnak.

Választás vagy kinevezés?

Minden nemzet politikai életében csak olyan közigazgatási szervezet verhet egészséges gyökeret, mely magának a nemzetnek jellemével, műveltségi fokával, különböző sajátságaival és szükségleteivel kellő összhangban van, és a mely annak történelmi alapjából fejlődött. Csak ily adminisztratív szervezett mellett érhető el helyesen és biztosan az államcél maga, mely, mint tudjuk, a jognak uralkodását, az egyes polgárok egyéni szabadságát, valamint szellemi és anyagi céljaik elérését foglalja magában.

Mi magyar hazánkban a vármegyei szervezet, mint önkormányzati közeg, legalább is a XIII. századból való, tehát több mint hatszáz éves, mit még azok is megengednek, kik még régibb, t. i. a vezérek korából való keltét tagadják. Minden esetre elég hosszú, tiszteletreméltó idő ez arra, hogy a municzipális szervezet s vele a tisztviselő választási rendszer a nemzet történelmi multjával, valamint jelenével össze legyen forrva, s hogy e rendszert egyszerűen sutra dobni s kétesbecsű szürke elméletek kedvéért a gyarló kinevezésével felcserélni ne szabadjon, ha csak a szebb jövőt könnyű vérrrel kockáztatni nem akarjuk. És ha igaz is az, hogy céltudatos és eszélyes államférfiu előtt az állami intézmények megalkotásánál vagy változtatásánál az institucziók régisége iránt táplált kegyelet egymaga mérvadó nem lehet, igaz marad az is, hogy

mielőtt a századok folyamán fejlődött régi rendszert félrelöki, a legnagyobb lelkiismeretességgel s elfogulatlan kritikával meg kell bírálnia azt, nem lehetne-e a nemzet hagyományával és szokásaival összeforrt, s így mintegy vérbe átment régi elveket kiindulási alapul elfogadni s a kor haladott igényeihez képest olyformán átalakítani, hogy a nemzet céljainak megvalósítására alkalmas eszközzé váljék a szándékolt ujjítás.

Abból a józan és egészséges szempontból indult ki a régi magyar felfogás a municzipális szervezet s választási rendszer megalkotásának s továbbfejlesztésénél, hogy a királynak és a kormánynak megadta, a mi ezeké, a nemzetnek meg azt, a mi a nemzeté, azaz kormány és nemzet osztozkodtak a közigazgatási és végrehajtási hatalom gyakorlásában olyformán, hogy a király által kinevezett műszervek az igazgatásnak legfőbb vezetésével foglalkoztak s az egyes adminisztratív ágakban rendeleteket bocsátottak ki, a törvény-hatósági s csekélyebb érdekű ügyeket pedig a municzipiumok időszakonként önválasztotta közegei által a kormány felügyelete alatt végezték. Több bölcsesség és politikai józan tapintat rejlik ebben a szervezetben, mint akár egy tucsat központosító u. n. „Staatsphilosoph“ ködtepte, vizenyős elméleteiben, bármint szidják s gúnyolják is most századok multán ezt a régi magyar felfogást a budapesti magyar politikai lapok legtöbbjei, a német nyelvűek pedig mind kivétel nélkül! Jól tudták és élénken érez-

ték alkotmányozó elődeink, hogy az önkormányzati s ezzel együtt a tisztviselő választási rendszer az alkotmánynak egyik lényeges biztosítékát képezi, valamint tudták s érezték igen helyesen azt is, hogy szabadságszerető nemzet állami ügyeire való befolyás tekintetében nem érheti be azzal, hogy minden 3-ik, most, mióta „liberálisan“ haladunk . . . minden 5-ik esztendőben törvényhozót választ önmagának, hanem kormánya vezetése és felügyelete mellett közvetlenebb befolyást is kívánt közügyei intézésére. — Hogy ez az önkormányzati szervezet kezdettől fogva lényegében rendi, nemesi volt, az áll, de ebből a tekintetből sem érheti szemrehányás az alkotmányozó ősokeket, mert hisz így volt ez akkor széles e világon mindenütt, vagy legalább Európaszerte, miglen 1789-ki francia nagy forradalom által széttörték a bilincsek, omladozni kezdtek az osztály-előítéletek ósdi falai s az általános emberi jogok kiterjesztésével a népekre egy jobb jövő hajnala hasadt; s mig végre nálunk 1848-ban „törvénynyel hivatuk fel a népet, hogy osztozzék velünk minden közjogban, állami életünk minden áldásában, alkotmányunk minden jóvoltaiban“ — mint Kossuth Lajos oly szépen mondta Glasgowban, midőn az angoloknak az 1848/49-ki magyar eseményeket fejtegette.

Az volna tehát a nagy s gyakorlati államférfiuhoz valóban méltó feladat, az önkormányzati jogokat a haladott kor igényeihez képest s az állami felügyelet s ellenőrzés közrehatása mellett lehetőleg

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Bolygok mint az örült . . .

Bolygok mint az örült utcázáról utcázára,
Mindenütt keresve, mindenütt rád várva,
Valami azt sugja: meg kell látnom téged,
Ugy gondolom, hogy kell találkoznom veled . . .

Ha egy nő jön szemközt, szívem úgy megdobbán,
Azt hiszem, hogy téged látlak jönni ottan,
S csak ha tévedésem búsan vettem észre,
Akkor szünik kissé szívem remegése.

S az öröm helyébe újra jő a bánat,
Elfog ismét lázas, forró vágy utánad,
Bolygok, futok újra utcázáról utcázára,
Kereslek mindenütt, kereslek hiába!

Elesüggedve, búsan hazatérek este,
Fájó csalódással, hitet, reményt veszítve
Végzetem bolyongni az életen által,
Égő epedéssel, elérhetlen vágygyal.

Bús sorsa a napnak, hogy űzze az éjet,
Csillagot a csillag soha el nem érhet,
Mint két futó csillag úgy vagyunk mi ketten,
Tégedet elérni nékem lehetetlen! . . .

Zoltán Vilmos.

A hun utódok.

Ezzel a darabbal nyitja meg Somogyi, ez az ambieziózus igazgató, a pécsi szini évadot. A történelmi drámai költemény, vagy mint a nemzeti színház dramaturgjai nevezték: regényes dráma, a nemzeti színháznak is ujdonsága még, melyet ma épügy mint első előadásakor zajos tetszéssel fogadott a főváros közönsége, s a sajtó is egyhangulag maradandó szinpadai életet jósolt neki.

Várady Antalnak e drámája akadémiai díjat nyert pályamű. A Kóczán-pályázat, mely a magyar történetet óhajtja drámai művekben földolgoztatni, s e pályázat elseje a hun-mondakörnek szinpadra vitelét kívánta.

A nehéz csomót, mely a hun monda egyes külön álló darabjainak összefüggő földolgozásából állott, Várady Antal a „Hun utódok“-kal oldotta meg. Nem lesz érdektelen leirunk, hogy miképen, már csak azért sem, hogy a premier-előadás káprázatának hatása alatt rendszeren elszórakozó közönség már eleve megismerkedjék a darab főbb szálaival, a melyek segítségével a történet lefolyását lépten-nyomon követheti.

A játék Attila palotájában indul meg. A hatalmas hun királyt a hódoló és békét kérő nemzetek követői veszik körül. A hatalom fénye

ragyogja be Attila udvarát; de a táltosok nem sokaig tartónak jósolják ezt a fényt, melyet vértenger fog követni. A jóslás igazat mondott. Attila a szép Ildikót (a darab szerint Kriemhildet) veszi feleségül s ezzel magához láncolja Kriemhild szerencsétlen sorsát is. Kriemhildet Hagen német lovag üldözi a Niebelungok iránt érzett régi gyűlölettel, melyet elhoz utána ide is, Attila udvarába, a hol démoni harcztot viv Kriemhilddel, s e harcztban Attila is áldozatul esik.

Attilának ugyanis két fia, a nyers, durva Aladár és a szelid, nemeslelkű Csaba forró szerelemmel viseltetnek az Attila udvarában kezesül élő Polydora iránt. Polydora, a byzanci császár unokahuga szintén szeret, s választottja Csaba, a ki atyjának és Kriemhildnek is kedvence. Kriemhild segít a két szerelmesnek, s hogy az Aladár és Csaba közt már már kitörő harcztot elkerülje, Polydorát visszaküldi Byzanczba.

De Hagen lovag Aladár mellé áll, intrikáival bujtogatja az amúgy is erőszakos fiatal királyfit, a ki Hagen szavára kész a saját apját meggyilkoltatni, hogy ezáltal a trónt erőszakkal hatalmába kerítse s Polydorát magához ragadja. A végzetes tervet Attila történelmi nevezetességű lakomája után hajtják végre, a mikor Aladár

kiterjeszteni, az emberek érdeklődését s részvétét a közügyek intézése iránt minél hathatósabban s minél tágabb körökben ébreszteni, s a tisztviselői választási rendszert mindenképen, de leginkább oly irányban kijavítani, hogy az szabad s igazságos legyen, tehát hogy nemcsak nagyrészt bizonyos klikkek vagy családok fiai jussanak hivatalokba, gyakran érdemesebbek rovására is, hanem, hogy tekintet nélkül a származásra, születés vagy összeköttetésre, lehetőleg mindig a legmegbízhatóbbak, legképesebbek, szóval a legjobbak választassanak meg mindazok közül, kik kellő minőség mellett a közigazgatási tisztségekre pályáznak. — Ez volna a feladat, és semmi más, elfogadni tehát a százados választási alapot, ezt lehetőleg tökéletesíteni úgy, hogy az összes vármegyékben minél kitünőbb s megbízhatóbb, a közigazgatási dolgokban elméletileg s gyakorlatilag jártas, szorgalmas tisztikart kapjunk. De meg sem kísérteni a magában egészséges alap fentartását, javítását és korszerűsítését, hanem egyszerűen lomtárba dobni, s azt a nálunk csak abszolutisztikus időkben divott, silány kinevezési rendszerrel felcserélni, ez egyenes megsértése a a nemzet geniusának, idomtalan figyelmen kívül hagyása az emberek jogos kegyeletének nemzeti intézményeink iránt, rideg ellenkezésbejutás a tiszteletreméltó történeti múlttal veszélyes növesztése a központi kormányhatalomnak, mely így könnyen túltengő „hatalmaskodással” fajulhat, sivar átültetése az osztrák vagy cseh vézna lombatlan fának a kövér magyar földbe, melybe nem való s melyben jól tenyészni nem is fog soha, ne is tenyészzen!

A pénzügyminiszter mint értesültünk 50 kros váltópénzt akar behozni, az 1 frtos államjegyek elejtésével, a mi körülbelül a frank rendszernek felelne meg.

A függetlenségi párt és az államosítás. A függetlenségi és 48-as párt, hogy az államosítás elleni mozgalmat intenzívebbé tegye, elhatározta, hogy az országos központokon népgyűléseket fognak rendezni, mindenütt két-három ismertebb nevű országgyűlési képviselő részvételével. — A közigazgatási kérdés-

tudtával és beleegyezésével Hagen lovag a maga embereivel veszi körül Attila palotáját, ő maga bemegy Kriemhildhez, föltárja előtte iszonyu gyűlöletét, mialatt a szomszédban Attilát meggyilkolják.

A második fölvonásban Aladárt és Csabát egymással szemközt találjuk. Csaba tábora áll előttünk, a hova Polydora menekül az öt üldöző Aladár és Hagen elől.

Polydoráért a két testvér kardra száll egymás ellen, de a táltos a meggyilkolt Attila szellemével és átkokkal fenyegeti a viaskodókat, s a babonás pogány testvérek abbahagyják a viadalt s visszatérnek hadaikhoz. De az ütközet elmaradhatatlan. Reggel a két tábor összecsap. E közben Kriemhild találkozik az ő rossz szellemével, Hagen lovaggal, s átkot mondanak egymásra. S a Niebelungok átka erős! Aladár hadai leverik Csaba vitézeit, maga Csaba is megsebesül. Kriemhild agyában szörnyű gondolat támad: Csaba vereségét a Niebelungok átka okozta s Kriemhild fut a saját fia elől, hogy olvigye közeléből az átkot. Mielőtt elmegy, a mint a monda is megörökítette: három nyilvesszőt ad át Csabának. Ez a három csodaerejű nyilvessző bármily messzeségről bármit is eltalál. Csaba az elsőt a hún dicsőségnek az égen lefelé szálló csillagába lövi, hogy odaszegezze az égboltozathoz. A másodikat azért lövi ki, hogy megmutassa, merre

talál olyan csodafüvet, a mivel elesett derék vitézeit föltámaszthassa. A harmadikat megtartja — annak, a ki Polydorát el akarja tőle rabolni. Csaba elesett vitézei csakugyan föltámadnak s a szellemek a levegőben indulnak harcra Byzancz felé.

HIREK.

— **(A király fogadtatására)** már innen-onnan készülnek. A püspök fölutazott a főlségéhez, hogy végleg megtudja tőle a lejövetele napját. A király itt létekor az első estén faklyás menet lesz, a melyre a „Pécsi Dalárda” is készül. A dalárda a „Pécsi Dalkosorú”-val egyesülve lámpiónokkal vonul föl a püspöki rezidenczia elé s ott két kart ad elő. Az egyik Hoffernek ez alkalomra írt „királyhymnus”-a lesz. A második napra nagy néptünepélyt tervez a város, s ha ez csakugyan programba vétetik, úgy a dalárda ezen is közreműködik.

— **(Az ujonczozás a pécsi járásban.)** A pécsi járás az idej hátkötelesei közül 568 került sorozás alá, 20 nem jelent meg az állításon. Az 568 közül 80 vált be a közöshadseregbe, s ugyanannak póttartalékába osztott 24. Visszahelyezett 328, fegyverre képtelennek találtatott 111, töröltetett 4, kórházba szállított 1.

— **(Az idej szini saisonunk)** e hó 23-án — jövő esztendőnkön — veszi kezdetét, ekkor tartja ugyanis első előadását Somogyi szintársulata, mely alkalommal szinre kerül Várady Antal hatásos magyar történeti tárgyú drámája, a Hun utódok. E darabhoz, melyet a nemzeti színházban is fényesen állítottak ki, Somogyi is szép diszleteket készített. Somogyi már a hét elején függesztette ki előleges jelentését, mely az ideérkező szintársulatnak most már teljes névsorát is hozza. E névsor és az általunk már közölt névsor között a főbb szereplőket illetőleg csak az a különbség, hogy Gergely József, a tavaly is köztetszésben részesült első tenorista, újra visszajön s mellette a már bejelentett Perényi fog — szintén mint tenorista — működni. A személyzet névsora különben ez: Angyal Ilus, Bácskai Julcsa, Bodroghy Lina, Csepreghy Emma, Dezséri Gyuláné, Dercsényi Etel, Fürst Hermin, Honti Mariska, Hevesi Janka, Kömivesné Anna, Kócsi Erzs, Lévy Ilon, Nagy Irma, Pintérné Szép Olga,

után magával hozott. Polydora tehát elhiszi most már, hogy Csaba él, el van fogva. Polydora kétségbeesetten tépelődik, szenvedése megrendítő; de kész az áldozatra, csak hogy szerelme tárgyát megmentse. Hanem ő meg az ördögi Hagen levágott fejét kéri cserébe. Marcianus bánja is nagyon, s csak hogy végre elnyerhesse Polydorát, lelteti Hagen fejét.

Már mennek az esküvőre, Polydora az oltár elé támoogy, görösök fogják el s a halállal vívódik — Polydora mérget vett be. Ekkor hirtelen óriási vihar támad, a nász-nép menekül, a levegőben megjelennek Csaba fölélesztett hadai. Csaba a harmadik nyíllal az oltár előtt lövi le Marcianust s Polydorát karjai közé kapja, a ki ott leheli ki lelkét. Csaba a holttestet fölkapja s a szellem-haddal visszatér — a monda szerint a tejfúton — az ős hazába, Seythiába.

Ez a megkapó jelenetektől teli dráma, melyben a monda bájos poézisét Várady az ő mesteri nyelvezetével teszi még kedvesebbé, a hol érzelmek festéséről van szó, s még erőteljesebbé, a hol drámai fordulat áll be. Szóval a Hun utódok kiváló dráma, költemény, mely úgy a földolgozott mondával, mint szép kidolgozásával nagy élvezetet fog nekünk is szerezni.

Somogyiné Nagy Julia, Szilágyiné Berta, Sárossy Aranka, Sehuster Mari, Bessenyei Miklós, Bogáthy Medárd, Csepreghy József, Dezséri Gyula, Dálnoki János, Erdélyi Miklós, Gergely József, Kádas Imre, Kőszeghy Károly, Latabár Endre, Miksai Emil, Makrai Dénes, Orbán Árpád, Pethes Imre, Pintér Imre, Polgár Sándor, Perényi József, Somogyi Károly, Sárdy Károly, Szilágyi Vilmos, Végh István, Zombori Imre. Ezekon kívül a társulattal jön 16 zenész és 18 tagból álló segéd- és szolgáloményzet. Somogyi nagy számmal hozott magával új darabokat is, melyek: Stradella, Lalla Rouk, Paraszt becsület (legújabb) operák; Génuai dudás, Katonás kisasszony, Florinda, Szinitanoda — operettek; Az apósok, Vegyes párok, A nagymama, Saint Cry kisasszonyok, Scott nemes, Huszárszerelme, Virágtakadás, Mumus, A harag — vigjátékok; Hun utódok, Uttörök, Földönjáró csillagok, A valóni nász, A becsület, Nagy Galeotto, Severo Torelli, Egy szegény leány története, Örök törvény — színművek; Rebeka, Póstás Klári, Fityfirity, Csárdás Trézsi és Árvalányhaj — népszínművek; A kecskébáncsi fürdő, Az ember komédiája — bohózatok. Aztán fölfrissíti a Dragonyosok operát, Orpheus és Dunanan apó és fia utazásai operettek s különösen fényes diszletekkel és jelmezekkel előadja még a nagyhatású Ember tragédiáját. A havibérlet ára 20 előadásra: páholy 56 frt, támlás-szék 16 frt, elsőrendű zártszék 12 frt. Bérelni lehet Dömelné asszonynál.

— **(Áthelyezett királyi tanfelügyelő.)** Baranyavármegye és Pécs szab. kir. város közigazgatási bizottságai legutóbb tartott üléseiken egyértelműleg elhatározták, hogy föliratott intéznek a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz, melyben kéri, hogy a Szegzárdra helyezett H a l a s z István baranyavármegyei segédtaufelügyelőt régi állomáshelyére, Pécsre visszahelyezze, a mint ezt a megye és város érdekei megkívánják.

— **(Baranyavármegye monografája.)** E nagyszabású mű elkészítése úgy látszik nem valami nagyon fekszik szívére a megye közönségének, a mennyiben legutóbb tartott közgyűlésén oda lyukadt ki a dolog, hogy bár a megye hajlandó V a r a d y Ferencznek, ki e mű megírására vállalkozott, a legmesszebb menő erkölcsi támogatást megadni, de az anyagi hozzájárulást megtagadta. Körülbelül olyanforma ez a határozat, mint a magyar főuraknak azon Mária-Terézia korabeli mondása: „Vitam et sanguinem, . . . sed avenam non! (Élettünket és vértünket, . . . hanem zabot nem!) Váradynak azonban nem lehet annyi bizalma hatalmához, mint Mária-Terézianak, hogy az anyagi járulékot magának, habár csak a jövőre nézve is, biztosítsa, Baranyavármegye ezen vállalkozó al-

levéltárnoka most már valószínűleg ez ügyet is ad acta a levéltárba helyezni kényszerül s így a monográfia megírása a jobb időkre marad.

— **(A pécsi kir. táblához)** — mint jó forrásból értesülünk — Lukács Adolf dr. kinevezetése mellett még Daempff Sándor dr. pécsi ügyvédnek táblai bírónak leendő kinevezése is bevégzett ténynek tekinthető. Lukács Adolf dr. kinevezetéséről az a hír kering, hogy nem marad meg a pécsi kir. tábla bírói karában, s ez állás csak átmeneti lépcső ahhoz, hogy később az igazságügyi miniszteriumhoz hívassék meg.

— **(Tanulók versenye.)** Mint a „Nemzet” hallja, Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter az oktatás intenzívebbé tétele végett meghonosítja nálunk a tanulók szorgalmának és ambíciójának növelésére szolgáló versenyeket, de nem a francia concourse-ok mintájára, a melyek csak a külső kitüntetésekkel járnak és tisztán írásbeliek. A miniszter már ki is dolgoztatta a versenyek tervét Klamarik János miniszteri tanácsossal, a középiskolai ügyosztály vezetőjével. Versenyre csakis azokat a tanulókat bocsátanak kik kitűnő sikerrel tették le az érettségi vizsgálatot. A verseny tárgyai volnának a magyar nyelv és irodalom, latin nyelv (vagy reáliskolai tanulóknak a francia nyelv), történelem és mennyiségtan. A verseny első része írásbeli volna. Csak azokat bocsátanák a szóbeli versenyre is, a kik az írásbeli versenyen mint legkiválóbbak győztek. A szóbeli versenyen is győztesek nemcsak külső kitüntetésben részesülnek, hanem évi három-négy-száz forintos ösztöndíjakban is, egyetemi tanulmányuk idejére, úgy, hogy az ily tanulók felsőbb tanulmányaikhoz az eszközöket, a melyek napjainkban jelentékenyek, bőven megszerezhetnék. Ily versenyeket egyelőre csak a fővárosban tartanának, később Kolozsvárt s aztán az ország más nagyobb helyein is. A verseny elnöke a bírálóit különböző középiskolák tanárai, a többi bírálót pedig nemzeti kulturánk független állású kitűnőségei közül választanák ki.

— **(Az időjárás.)** Valóban, mintha kifordult volna sarkaiból a földteke, oly abnormis időjárással találkozunk. Már a tél is rendkívül hideg és hosszú volt, olyannyira, hogy még Észak-Afrikában is erősen érezték a fagyot, az enyhe éghajlatu Olaszországban pedig még 5 fokra is leszált a hőmérő. S az idén még a tavasz is más alakban jelentkezik. Ha kiderül is egy-egy félnapra, újra csak visszakerülnek a felhők s megint kész a locs-pocs. Folytonos és erős esőzésekről értesülünk mindenfelől; mennydörgés és villámlás, melyek a normális viszonyok közt április elején nem igen szoktak előfordulni, most úgy szólván napi rendben vannak. A gazdák rossz ómennek tartják a sűrű esőzéseket s igazuk lehet; mert a természettudósok is, a lefolyt 60 év folyamán tett megfigyelések után ítélve, azt állítják, hogy az idén szokatlan hűvös nyarunk lesz s hogy rendkívül sok esőzések nézünk eléje. Ennek természetesen úgy a gazda mint a fürdőző közönség nem igen fog örülni.

— **(Megkerült sörshordók.)** Mult számaink egyikében megemlítettük, hogy Hirschfeld sörfőzőnek 29 hordóval terhelt kocsiját a turonyi hegyek között valaki elhajtotta s a kocsinak a lovakkal s minden tartalmával együtt nyoma veszett. A napokban úgy a kocsit, mint a lovakat és a hordókat teljesen ép állapotban megtalálták a csendőrök, a turonyi erdő közepén, a miről rögtön jelentést is tettek a siklósi szolgabíróknak, ki azóta már valószínűleg át is szolgáltatta ezeket a tulajdonosnak. Ugy látszik, az a sahancz, ki a kocsit elhajtotta, csak tréfát akart űzni az akkor meglehetősen illuminált állapotban levő kocsiossal.

— **(A Mecsek-egylet)** alapszabályait a belügyminiszter már ellátta a jóváhagyási záradékkal s így az egylet most már hova hamarabb megkezdheti hasznos és üdvös működését. Vasárnaphoz egy hétre lesz a tisztviselőválasztással egybekötött alakuló gyűlés.

— **(A pécsi kir. tábla elnöke.)** Blaskovich István f. hó 16-dikán érkezett városunkba. Fogadására a vonatnál városunk

több notabilitása is megjelent. Blaskovich e napokban bucsuzott el a budapesti váltó- és kereskedelmi törvényszéktől, hol a bírói kar a közszeretben álló elnöktől érzékeny búcsút vett. A hivatalos bucsuzást este a „Hungaria” szállóban fényes bankett követte, melyben a távozóra számos felköszöntőt mondtak s egy diszes nagy ezüst serleget nyújtottak át neki emlékül.

— **(Hírheft zsebtolvajokat)** fogott be a napokban rendőrségünk, Világos Sándor bácskereszturi és vele élő Smatana Mária n. tapolczai illetőségű, Budapestről kitolonczolt és már sokszor büntetett jómadarakat, kiket bizonyára a mohácsi vásár híre csalt környékünkre.

— **(Halálozás.)** Blümel Ferencz, a harkányi fürdőnek sok éven át bérlője, e hó 14-én 78 éves korában elhunyt Harkányon. A derek fürdő bérlő halálát bizonyára sokan fogják részvéttel és sajnálattal fogadni, a kik a harkányi fürdőnek évenként vendégei szoktak lenni, mert Blümel szeretetreméltósága és előzékenysége mindenkor kellemessé tette a fürdőzők ott időzését. Temetése 16-án volt s a mária-gyüdi temetőbe tették örök nyugalomra. — Gyetván Ignác Baranyavármegyének az alkotmányosság életbelépte óta bizottsági tagja, a németbolyi kölesönös segélyző-egyletnek 17 éven át igazgatója, az ugyanottani magyar népnevelési egyletnek annak keletkezése vagyis 1868. év óta elnöke f. hó 14-én meghalt. Temetése nagy részvét mellett 16-án volt. Ravatalára koszorút tettek az említett egyletek és az ottani ipartestület. Az elhalt Pécs-ráczvárosi születésű volt. 1848. évben mint népfelkelő vett részt a szabadságharcban. Németbolyban a magyarosodásnak egyik előharcosa volt. Vendégszeretéről is ismeretes volt és sógorságban állott a Sziebert családdal.

— **(A pécsi rabsegélyző-egylet)** holnap — vasárnap — d. e. 11 órakor a pécsi kir. törvényszék polgári tanácstermében rendez évi közgyűlést tart. Tárgy: évi jelentések és tisztujtás.

— **(A francia operett-társulat),** melynek jöttéről már-már lemondottak az érdeklődők, hirtelenében itt támadt, s minden hosszabb előkészület nélkül másnap — kedden — már előadást tartott a szinkörben. Az Üdvöske, Andrannak ez a bájos operette került ez alkalommal színre, melyet a francziául nem tudó közönség is eléggé ismer ahhoz, hogy a francia eredetben is megértse. A hűvös, szellős arénában, még a csunya esős időjárás mellett is, szép számú előkelő közönség jött össze. A francia társulat nem elsőrendű társaság, de annyi bizonyos, hogy a mi ügynevezett vándortársaságaink fölött állanak, akár az egyes tagok képességét vesszük, akár az összjátékot, mely az egybevágozás mintaképe. Igaz, hogy ezek az utazó francziák néhány operettnél egyebet nem is játszanak, hanem ezekkel aztán élvezetessé tudják tenni az estét. Egytől egyig rutinit színesnek, a kik hozzá még oly szerencsések, hogy francziáknak születtek, a mi azt jelenti, hogy csupa élet valamennyi. Látni lehetett ez előadáson is, hogy akik nem ismerősek a francia nyelvvel, azokat is fokról fokra áttűzesítették pezsgő, élénk játékkal. A czimszerep éneklője és játszója, S a n d r é - P a c c a r d asszony inkább orpheum szerűt produkált a játékában, mint művészt. Általában ez közös vonása a társulat minden tagjának. A folyton egyet játszás teszi ezt, a mi idővel elveszi a figyelmüket a tulajdonképeni alakítástól. Sandre-Paccard asszony valódi Ango-asszony leánya, csupa érzékiség. Hangja csak a magasban volt élvezhető. A pulyka kettőst Pippoval (Crépy) oly érzéssel és finomsággal énekelte, hogy a közönség frenetikus tapsokba tört ki. Pippo személyesítője, Crépy kicsiny baritonjával kellemesen énekel, ügyesen bánik, s a közönség igen rokonszenvesen fogadta. C o u d r a y asszony elegáns jelenség, s jól énekel, habár a hangját már régóta használhatja. S a n d r é az ügyefogyott Lorenzo királyt sok eredetiséggel ruházta föl, komikuma diskrét és mégis kacagató volt. C o u d r a y, ki Fritellin énekelte, jó csengéstű lyrai tenor, de úgy föllépése, mint éneke nem annyira francziás, mint inkább modoros olasz. Sokban megnehezítette az előadás gördülékenységét — a mihez pedig a francziák úgy látszik hozzá szoktak — hogy a katonazenekar minden próba nélkül volt kénytelen belerohanni az előadás kíséretébe. A zenekar legkipróbáltabb erőinek és Riepl karmes-

ternek megfeszített igyekezete hártotta csak el úgy önmagukról, mint a társulatról a megakadás szégyenét. A zenekar tagjai karmesterükkel együtt valóban kitettek magukért. — Szerdán rossz idő miatt nem volt előadás, hanem a kitűzött Perichol operettel csütörtökön adták, szintén elég nagy számú közönség előtt. Az előadás most is összevágó volt s a közönség élénken tapsolt a szereplőnek. Tegnap este a Nagy m o g u l, tudva, az Üdvöske szerzőjének újabb operettjét adták a francziák.

— **(Széknézező szőlősgazdák figyelmébe.)** A város részére 150 mmásza széknézege érkezett meg a napokban. A kiknek a gyéritési munkálatokhoz széknézege szükséges van, forduljanak Ruvald városi gazdasági föltügelőhöz.

— **(Az „Ember tragédiája” Somogyi kiállításában.)** Tavaly is fölvette Somogyi a repertoírjába az „Ember tragédiáját”, de csak nem adta elő, s hogy így volt, ennek az volt az oka, hogy Somogyi, ki nek ismeretes ambíciója, hogy vagy elfogadhatóan, vagy sehogyse, nem találta még teljesnek a diszlet készletet ahhoz a magasztos műhöz, melylyel Madách halhatatlanná tette nevét. Évek óta készült hát Somogyi, folyton egészítgette ki a diszleteket s a berendezést, sok pénzbe került — de most végre meg van az utolsó szegig. Nekünk, kikhez itt végzendő dolgai, közben mindig ellátogatott, örömprejesve jelentgette, mikor egy-egy új diszlete elkészült. Társulatával is egyre tartotta a próbákat. A napokban aztán valóságos eredménynyé nőtt az Ember tragédiájának előadása Sopronban. A diszletekről így ír a „Sopron”: A remek diszletek bemutatója kedden volt. Elismerés illeti Somogyit a vállalkozásért, költséget nem kimélő fáradozásért, dícséret Véghy Istvánt a művészi kivitelért. A menyország hajnali biborban uszó felhői, sugarai, angyalai mintegy sejtetik a háttérben, a magasságban ülő fénynek trónusát. Felemelő, ragyogó kép ez, kiállítva minden segítő eszközével a szinpad mechanikának. A paradicsom kedves tavaszi kép. A háttérben tükörsima tó, körötte virágok, bokrok, fák, ezerszintű virágok. A szin közepén lugas, mindentűt tavasz, napsugár, a boldogság ragyogása. A paradicsomon kívül is kies tájék fogadja a nézőt. Az emberi kéz alkotta gúnyhó, a jog és önvédelem első erőssége, Ádám készítette első kerítés. Majd hogy Ádám álomba merül és végig álmodja az emberi nem tragédiáját, feltűnik, Egyiptom épülő guláival. A vakító fehér világitást hószin épületek verik vissza. Az épülő gula kövei szanaszét hevernek. Minden a tropikus égöv sugárzó fényét viseli magán. Athene és Róma képe templomaival, középépületeivel a klasszikus kort varázsolja élénk. Byzanz, Prága és Páris mind a korhoz hű diszletekben tárnak föl. A falanszter becses muzeuma az új diszletek legérdekesebbjei közé tartozik. Befejzője az új diszletek sorozatának a sarkvidéki tájék. Hó, jég, halál mindentűt. Mint halavány veres golyó uszik a hófelhők között a nap, minden fenségesen mutatja a sokat küzdött, nagy-ratörő, elbukott emberiség szomorú szemfedőjét.

— **(Községi- és körjegyzők gyűlése.)** A „Baranyavármegyei községi- és körjegyzők egylete” ápril 20-án Pécsen a vármegyeház termében, reggel 9 órakor, évi rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata ez: 1. Egyleti pénztáros által 1890-ik évről szerkesztett számadás megvizsgálása. 2. Az 1891. évi költségvetési előirányzat tárgyalása. 3. A jegyzővizsgáló bizottságba 2 rendes és 1 póttagnak megválasztása. 4. Az országos központi jegyzői egylet által megküldött — a közigazgatás államosítására vonatkozó törvényjavaslat némely pontjára vonatkozó föllirat tárgyalása. 5. Az országos központi jegyzői egylet által f. évi ápril hó 26. napján tartandó rendkívüli közgyűlésre fölküldendő képviselőnek megválasztása. 6. Általános tisztujtás. 7. Esetleges indítványok.

— **(Földrengés Siklóson.)** A földi lakók legborzasztóbb réme, a földrengés, szombaton hajnali 3 órakor Siklós lakóit is megijesztette egy kicsit. Egyéb bajszerencsére nem történt, mert e földrengés csak arra volt képes, hogy pár tégladarabot szállítson le a háztetőkről.

— **(Tenyészbikák kerestetnek.)** A baranyamegyei gazdasági egyesület felhívja mindazon baranyamegyei állattenyésztőket, különösen pedig a kisgazdákat, akiknek eladó tenyészbikáik vannak, hogy azt Otcoska Géza földbir-

tokossal, s az egyesület tagjával (lakik Gyula pusztán, u. p. Szederkény) mielőbb tudassák, aki a gazdasági egyesület részéről meg van bízva, hogy a tenyésztésre alkalmas bikákat kat kellő áron megvásárolja.

— **(Elismerés az orvosoknak.)** A főispán Erreth Lajos dr. városi közkórházi igazgató előterjesztésére K a u f e r M ó r dr. és P i c k I g n á c z dr. pécsi orvosokat a typhus-járvány alatt, úgy a kórházi szolgálatban mindenkor teljesített lelkiismeretes és önfeláldozó működésük elismerésül kinevezte tiszteletbeli kórházi főorvosokká (primarius).

— **(Uj cigaretták.)** Május elsején Egyiptomi szivarkák név alatt új különleges cigaretták kerülnek forgalomba. Hosszuságuk 70 mm., átmérőjük 11 mm. és szopókájuk nem lesz. Az új cigarettákat 25 darabonként egybecsomagolva 90 krajczárjával, 100 darabonként egybecsomagolva pedig 3 frt 50 krajczárjával fogják árulni.

— **(A fényképészet nem ipari foglalkozás.)** A kereskedelemügyi miniszter, konkrét esetről kifolyólag, elvileg kimondta, hogy a fényképészet nem ipari foglalkozás, hanem a szerzői jogról szóló törvény határozmányai alá esik.

— **(Kossuth szemei.)** A nagy hontalan, a ki 89 éves korában is csak mindennap folytatott szellemi munkája után kénytelen életét főtartani, keservesen panaszkodik a testi megfogyatkozása miatt. Legutóbb levelet irt az ő munkáját kiadó Atheneum igazgatójához, melyben a többi közt azt írja:

Nyolczvankilencz éves öreg ember vagyok, nem panaszkodhatom ugyan ekkorig, hogy megfogyatkozottnak érezném a szellemi tehetsége, mely úgy a hogy osztályrészemül jutott, sőt némi tekintetben talán gyarapodottnak is mondhatnám, de az évek sulya s a testi ruganyosságnak velök járó megernyedése munkaképességemet nagyon megcsökkentette annyira, hogy e darabonkénti pusztulás érzete irtózatossan idegessé tett a mi viszont munkaképességemre hat vissza. Erőltetem magamat a munkára, pihenés nélkül dolgozom s mégis nagyon kevésre megyek. Napokba meg napokba kerül, a mire még csak pár év előtt is csak órák kellettek. Aztán az én életfáradt szemeim nemcsak meggyengültek, hanem napról napra homályosodó szememvilágát teljes megvakulással fenyegetné, ha még pár évet élni találnék, reményem nem élek, ez a remény nekem nagy vigasztalás. S ha legalább szemtűveggel könnyíthetnék magamon, de hiában költöttem százakat meg százakat, hiában kértem tanácsot birneves szemorvosoktól, nem boldogulok. Egyik szemem myops, a másik presbyta, próbálták a homoru és domboru üvegek minden kigondolható kombinációjával kiegyenlíteni a két szem ellentétes léttávislátási szögének különbségét, nem megyen; valami abnormitásnak kell lenni szemeim szervezetében, a mi kigunyolja az optikát. Szemtűveg nélkül kell írnom, olvasnom, de gyakran kifog rajtam az erőltetés... Nem hibázik én nálam az elvált kötelességnek érzete és a becsületos igyekezet, — de irtózatossan az ily késő öregség! Irtózatossan!

— **(A zónatarifa eredményei a folyó évben.)** A magyar államvasutak vonalain a folyó év kezdete óta a személyforgalom és annak bevétele folytonos emelkedésben van. Folyó év január—márczius hónapjaiban az ideiglenes kimutatások szerint a m. kir. államvasutak egész hálózatán szállított 3.673.255 utas, a múlt év ugyanazon szakában 2.988.342 utas, a folyó évben tehát 684.913 utassal, azaz 23%-al több. A személy- és podgyászszállítás után elért bevétel (adóval együtt) volt a folyó évben 2.472.178 frt, a múlt évben 2.218.240 frt, a többlet tehát 253.937 frt, azaz 11,4%. Különösen rendkívüli volt a forgalom márczius havában, a mely hónapban 1.543.241 utas szállított az előző évi 1.124.632-vel szemben, a többlet tehát 418.609 volt, vagyis 37,2%. A bevétel viszont volt 1.019.458 frt az előző évi 844.855 forinttal szemben, a többlet 174.602 frt, vagyis 20,6%.

— **(Elhalasztott összejövétel.)** A következő sorok közlésére kértünk föl: A tek. szerkesztőség szíveségéből a pécsi főgymnasium azon volt hallgatóinak, kik 1886-ban az érettségi vizsgálat sikerülte után aláírással 1891. június 1-én tartandó összejövételre kötelezték magokat, tudomásukra hozom, hogy főt. L ó v á r d y Alajos plébános ur — előterjesztésemre

— a szerződésben adott jogával oly értelemben élt, miszerint ez összejövételt öt évvel, azaz 1896. június 1-re halasztotta el. Mindazon urakat, kiknek e felhívás kezökhöz jut, kérem, hogy társaink közül azt mennél számosabban közölni sziveskedjenek oly megjegyzéssel, hogy az eredeti szerződés egyik kikötése szerint az ígért kötelező volta e módosítás által erejéből mit sem veszít. Kollegiális üdvözzettel, Pa.-Novákon 1891. ápril havában Stein Lajos, mint az okmány őrzője.

— **(A jogtudorság mint birói és ügyvédi kellék.)** Az igazságügyminiszter kezdeményezés folytán — mint a „Jog“ megbízható forrásból értesül — a közoktatásügyi miniszteriummal tárgyalások indítottak meg az iránt, hogy a birói és ügyvédi pályára lépőknek eddig elé kellékként kívánt jogtudorság helyett egy szigorú elméleti államvizsga rendszerezésük, főmaradván a jogtudorság csak mint magasabb tudományos fokozat. A tárgyalások eddig teljes egyetértést eredményeztek a két miniszterium közt és azok befejezése után — mi egy két hét alatt várható — egy szakfőiakból egybehívandó értekezletnek lesz főladata a czélba vett nagy államvizsga tárgyainak és letételének módzatai iránt javaslatokat tenni, melyek aztán miniszteri rendelet útján fognak végleg megállapítani.

— **(A vasárnapi munkaszünet.)** A hivatalos lap április 14-iki száma közölte a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt a szentesítő záradékkal. Minthogy az utolsó szakasz úgy intézkedik, hogy a törvény az Országos Törvénytarban való megjelenésének napjától számított három hónap múlva lép életbe, a törvénytarban pedig ápril 14-ikén jelent meg, ennél fogva a vasárnapi munkaszünet július 14-én válik kötelezővé.

VEGYESEK.

— **Hatvan évig tanító.** Nem mindennapi jubileumot ült meg a minap Szabó József debreczeni néptanító, ki nyolczvanegyedik születés napját élte meg s egyúttal tanítói működésének hatvanadik évét. Az érdemes aggastyán eddig 10,228 növendékét tanított, de még most is — bár törődött tettel — folytatja nemes hivatását. A király őt, érdemeinek elismerésül az ezüst-, majd pedig az arany érdemkereszttel tüntette ki.

KÖZGAZDASÁG.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara évi jelentése.

(Folytatás.)

Borkereskedelem. A kamarai kerület borkereskedelmét az elmúlt évben a bevásárlási nagy verseny jellemezte. A versenyt növelte még az is, hogy Ausztriából, Svájcából, Német- és Franciaországból is jáltak itt borkereskedők s nagyobb mennyiséget vásároltak össze. A vörös borok különösen Németország részére voltak élénk kereslet tárgyai. Szegárd vidékén leginkább csak a könnyű, csekély s legfeljebb a középminőségű borokat keresték nagyon. (Persze, hogy aztán ebből finom szegárdit, villányit s tudja az Isten miféle bort fabrikáljanak. — A szerk.) A nehéz borok túlnyomó része azonban a pinczékben maradt.

Kivitelünk majdnem kizárólag Ausztriára szorított. A közvetítő borkereskedelem azonban innen is nagy mértékben kiszorult már, a mennyiben az osztrák kormárosok és borkereskedők nagy része az itteni bortermelő vidékeken jobbara a szűret alatt vagy közvetlenül utána maguk eszközlik a bevásárlást.

A borkereskedelem már egyáltalán nem olyan jövedelmező üzlet, mint az előtt volt. Először ma óriási töké kell hozzá, továbbá a bevásárlásnál, de még inkább az eladásnál óriási a verseny; a vevők részéről a hiteligenybevétel s a vele járó kockázat egyre nagyobbodik, s a nagy költséget okozó utazók tartása nélkül számbavehető borkereskedelem egyáltalán nem folytatható.

Az italmérési jövedékről szóló törvény végrehajtása a borkereskedést csakhamar jelentékenyen fogja megcsökkenteni. Faluhelyen nálunk 24 kr-nál drágább bor nem igen talál fogyasztóra. Már most, ha a kormáros a bort

14 kron veszi s utána a regalét és fogyasztási adót magfizeti, akkor a bor 21—22 kr-ba kerül neki; tehát 24 kr-ért nem adhatja.

Félünk, hogy a borra vetett adók s hozzá a filoxera pusztítása következtében megcsökkenő termelés az eddig még nálunk ismeretlen müborgyártásnak nemsokára utat nyit.

Villányról panaszkodik egy tekintélyes borkereskedő czég, hogy Villányon a villányi bor kitérő hírének rovására mindinkább lábra kap az insolid verseny. Akadnak ott egyének, kik mint termelők, vagy mint „borkereskedők“ „valódi villányi sajáttermésű“t kínálnak bel- és külföldi lapokban közzététetni szokott hirdeményekben. Ezek sem nem nagykereskedők, mert mint ilyenek a kereskedelmi czéglajstromban elő nem fordulnak, sem pedig termelők, mert szőlőjük nincs. Ezek a borokat kisebb hordókban s csak utánvét mellett küldik. A borok aztán olyanok, hogy azokból a véletlenül léprement megrendelő többet nem kíván. Ezen eljárás különösen a németországi piacokon nagy mértékben diszcreditálta a villányi bort. Ugyancsak Villányról panaszt emelnek az ottani vasúti allomás raktár czélszerűtlen berendezése s szűk volta ellen. Villány köztudomásulag nagy boryűjtő állomás, de raktára oly kicsiny, hogy a borszállítványok télen-nyáron a szabad ég alá helyzetnek el az elszállításig, a mi a borknak éppenséggel nem válik előnyére.

A szeszese italokkal való kereskedésre a szeszadó, a fogyasztási adó, az italmérési adótörvény mindinkább éreztetik, nyomasztó hatásukat. Ez adók egyre többeknek nehezítik meg a megélhetést s türehtetlen zaklatásoknak teszik ki. A kormas-üzletek nagyon sürűen cserélnek bérlőket vagy tulajdonosokat jelétl annak, hogy az illetők sehogysem tudnak boldogulni. Az adók nemcsak hogy súlyosak, hanem beszédük sok kellemetlenséget és zaklatást okoz az adó-kötelezetteknek. Legnagyobb a panasz a regale ellen.

A finomabb szeszese italokat, különösen a likörök fogyasztása feltűnően csökken.

Gyümölcskereskedelmünk ez évben gyümölcs hiányában teljesen pangott. Gyümölcsfatenyésztes dolgában itt még sok a kívanni való. Nagy baj az, hogy most, mikor a filoxera rohamosan pusztítja a szőlőket, az ültetendő gyümölcsfak megválasztását illetőleg teljesen tájékozatlanok vagyunk. A gazdasági egyesületek az egyes vidékekre való alkalmas gyümölcsfak kijelölésével felette üdvös dolgot végeznének.

Szőlőkivitelünk — bár a szőlő szállításra és eltevésre alkalmas volt — ez évben nem öltött nagyobb mérveket.

A szilvát, mely eddigelé túlnyomóan pálinkaégetésre használtatott fel, a szeszese italokat terhelő tetemes adók következtében, nálunk is kezdik nagyobb tömegekben aszalni és izzé főzni.

A fűszer- és vegyeskereskedő üzlet ez évben is ugyanolyan viszonyok közt volt mint az előző évben. Ezen üzletágban igen rohamosan szaporodnak az önálló vállalkozók.

A nyersbőr-üzlet az egész éven át kielégítő volt. Hazai boryáraink fejlődése folytán a nyers bőrök ujabban egyre növekedő keresletnek örvendenek. Kivitelünk marha- és ló-bőrökben semmi sem volt tavaly, de annál élénkebb volt az üzlet szőrö-marhabőrökben. Borjú- és kecske-bőrökből nagy mennyiség vitetett ki Franciaországba. Gida- és birkabőrök Németország részéről kerestettek nagyban.

A gyapjúüzlet daczára a 2—3 frtnyi ár-emelkedésnek lanya volt. Mint külföldi fogyasztók csak osztrák gyárosok jelentkeztek.

Len- és kenderben mindinkább érehtetővé válik a lengyel verseny, melylyel az itteni termelési viszonyok mellett nem lehet megküzdeni. Kenderünk, kiváltképen a baranyai, elsőrendű minőségű ugyan, de mint kereskedelmi cikkek jelentőségét föltötte hátrányosan befolyásolja azon körülmény, mely szerint nagy- és középbirtokosaink a sok közimunkát igénylő len- és kendertermeléssel egyáltalán nem, a kiszagdák pedig csak úgy mellékesen foglalkoznak.

A borseprő ára, mely azelőtt 3 frt 50 — 4 frt 50 kr. volt, az új szeszadótörvény életbelépte óta 2 frtra szállt le; mert a kiszagdák nem használják mérvben pálinkaégetésre mint azelőtt.

Borkő a kamarai kertületben az újabb időkben igen kevés termeltetik; kereslet sem mutatkozik.

A zsirűzlet Pécsen a pécsi sertés-bizlalda fenállása óta örvendtes lendületet vett, a mennyiben a 6 év alatt 38-ról 60-ra szaporodott pécsi hentések majdnem mindegyike termel kivitelre zsirt, mely Ausztriában mint „pécsi zsir“ kitért hirnévnek örvend.

Az állatkereskedés a kamara területén tartatni szokott vásárokon tavaly is élénk forgalomnak örvendett. Az állattenyésztés minden ága örvendtesen fejlődik s keresletben sincs hiány.

1890-ben szerveztetett Baranyamegyében lófedeztetési állomás.

A ló- és szarvasmarha-vásárokat ez évben jól látogatták. Néhány év óta itt cseh és morva czukorgyárosok részéről élénk kereslet mutatkozik ökrök iránt, melyeket, minthogy az osztrák szarvasmarhánál szívósabbak és gyorsabb járásuk, a répatermelésnél igavonásra használnak, aztán pedig hizásra fogják.

Hogy lovakban itt elég anyag van, azt mutatják a jelentékenyebb helyeken időnkint tartatni szokott katonai lóvásárok is, melyekre 2-300 lovat is vezetnek, mikből azonban keveset, — de a javát — szokta megvenni.

(Folytatjuk.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

W. A. Szatmár. Ha az ígért közlemények belletristikai dolgozatok (pl. tárcza vagy egyéb ismertető cikk,) úgy szívesen vesszük s közöljük is, ha t. i. alkalmasak.

Vasfázék. Nem közölhető.

Egy előfizető. Ép a mai számra válogattunk ki egyet a sok közül Z. V. költeményeiből, mielőtt az ön levelező lapját kaptuk volna. Egyébként sejtése nem való, mert a kérdett még mindig a mi belmunkatársunk, de hogy mely lapokba ír verset, ahhoz nekünk édes kevés közünk. A belmunkatársi kötelek nem köti le, egyszersmind a muzsát és akkor, mikor a versekért külön díj nem jár, csak a zsurnalistikai munkásságért.

„Bukott nábob“ címre kérte „több katolikus“ nevében egy előttem teljesen ismeretlen ur válaszat a „Pécsi Figyelő“ jövő heti, azaz április 13 és 19 közötti számainak egyikében, azon rejtelmes levélre, mely címre április 11-én érkezett.

Nem lévén barátja a rejtelmességnek, először is arra kérem a névtelen urat, hogy legyen szíves velem becses nevét közölni. Másodszor a szíves érdeklődés és elismerésért őszinte köszönetet mondva, tisztelettel jelenthetem, hogy a kérdéses munkából még 145 kötet vár fizető vevőre, s ha ez a mennyiség teljesen elkel, csak akkor lesz kedvem új dolgok megírására, különben csendes resignációval ez lesz jelszavam: „katolikus írók, vándoroljatok ki Amerikába!“

Eddigélé bizony még költségeim sincsenek megtérítve. Már pedig, ha az író meg is élhetne garabancziás módjára aludt tejéttel és felhő itallal: de már a papircsinálók és a betűszedők nem bírják a munkát ily sóványtartással.

Tisztelettel, a kérdett katolikus író.

NYILT-TÉR.)*

SZMETÁN FLÓRA

B.-Gyula.

ROSENTHAL ADOLF

(Roth és Rozenthal cég.)

Pécs.

JEGYESEK.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő:
NAGY FERENCZ. HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Hirdetés.

Egy uri családnál

igen izletes házi koszt

kapható igen jutányos árért.

Értekezhetni Szitovszky-tér 1. sz. alatt az udvarban jobbra.

Szőlők eladók.

Baranyamegye szilvási szőlőhegyben több rendbeli jó karban lévő

filoxeramentes szőlő jutányos áron és előnyös föltételekkel mellettszabadkézből eladó.

Közelebbi fölvilágosítást nyerhetni, Szilváson Járányi József tulajdonosnál.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
5229. sz.
1890.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Volf Zsigmond eszéki lakos végrehajtatónak Jankovics Ávrám bolmányi lakos végrehajtatást szenvedett elleni 16 frt 50 kr. tőkekövetelés s járuléka iránti végrehajtatási ügyében a dárdai kir. jbiróság területén levő Bolmány községben fekvő a bolmányi 85. sz. tlvben felvett 163. h. sz. sz. 159. sz. ház és belsőségre egészben a társtulajdonosok jutalékára az 1881. 60. t. ez. 156 §-a alkalmazásával 489 frt, a bolmányi 192. tlvben felvett I. két nyolczad telek alperest illető egy harmad részére aránylagos legelő illetménnyel és a 114. h. sz. sz. 123. sz. ház egy harmad részére 502 frt 66 kr. és az 1697/11 h. sz. sz. fekvőségre 123 frt 66 krban ezennel megalapított kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi május hó 5-én d. e. 10 órakor Bolmányban a biró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 48 frt 90 kr, 52 frt 33 kr. és 12 frt 30 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Dárdán a kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1890. évi november hó 29. napján.

Balasko János,
kir. járásbiró.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy **f. hó 12-én Széchenyi-tér 3-ik sz. Dr. Loewy-féle palotában**

fényképészeti műtermemet

megnyitottam.

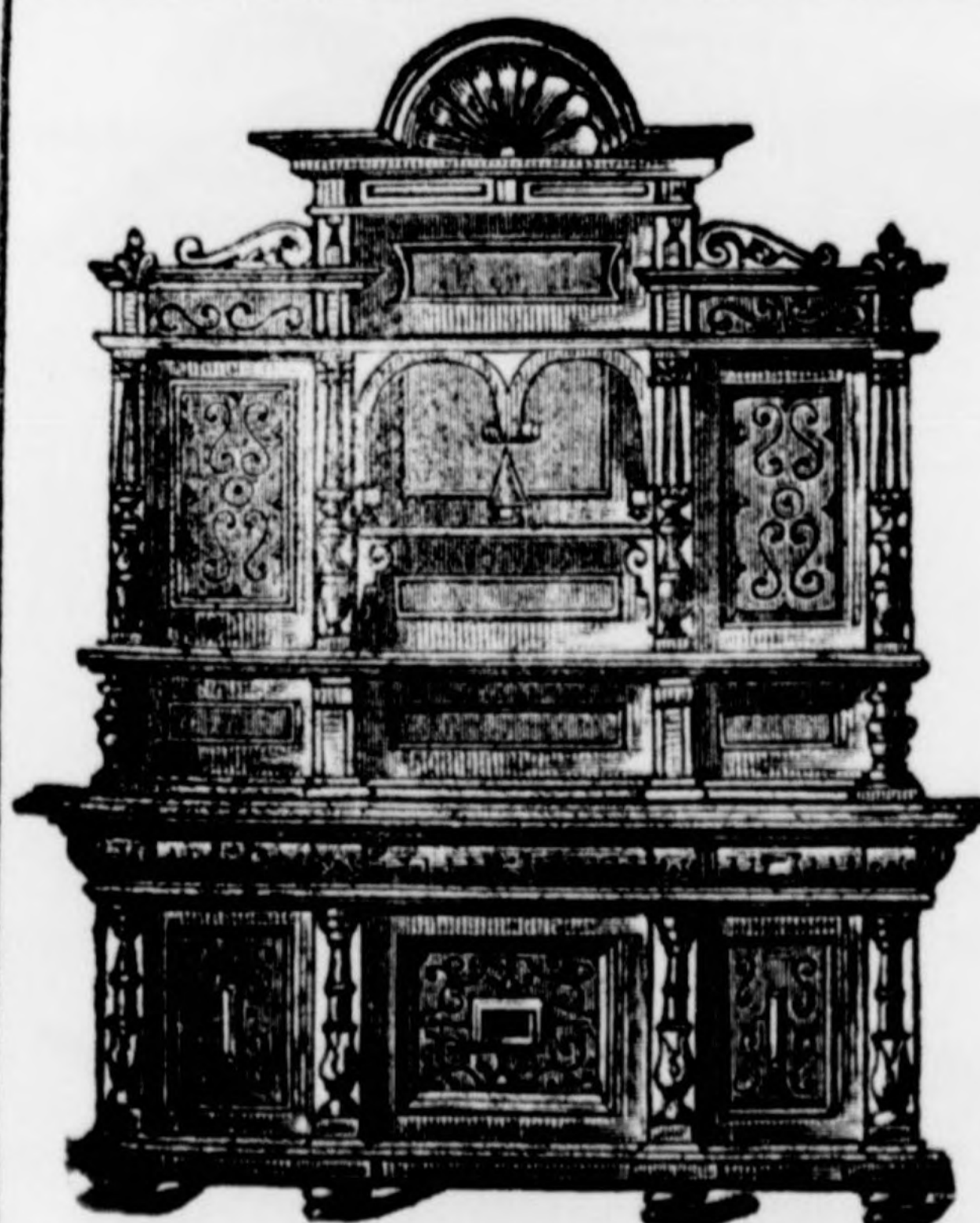
Budapest, Bécs valamint legutóbb **Párisban** 3 évi működésem alatt szerzett tapasztalataim s e téren ujdonságok készitési elsajátitása által remélem a n. é. közönség műizlését kiérdemelhetni.

A n. é. közönség pártfogásába ajánlom magam.

Pécsen, 1891. április 4-én.

Hamedli Gyula

fényképész.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye
(tetemesen nagyobbitva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerű berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű **fa-, vas- és kárpitozott bútorok**, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Nagy raktár siremlék-kövekből.

Piacsek Károly

kőfaragómester

Pécsett (budai) fő-utca I. szám.

Ajánlja nagy választéku

sirköveit

nemkülönb *sirboltfedő köveit syanit, granit, márvány és terménykőből*, valamint azokra *feliratok* elkészítését.

Építési és minden e szakba vágó munkák gyorsan, pontosan és a legjutányosabb áron elvállaltatnak.

Kéri a t. közönséget raktárának szives megtekintésére.

Árak a legjutányosabbak.

Bármilyen építkezési munkák elvállaltatnak.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltnék.

4889. sz.
1891.

Árverési hirdetmény.

Pécs szab. kir. város területén gyakorolt

helypénzszedési jog

1891. évi október hó 1-től 1894. évi december hó 31-ig terjedő három és egy negyed évre zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverésen 1891. évi május hó 16-ik napján délelőtt 10 órakor a városi gazdasági tanácsteremben (városház II-ik emelet 33-ik ajtó) haszonbérbe adatik.

Felhivatnak tehát, a kik ezen jogot haszonbérrelni kívánják, hogy 3000 frt bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat a mai naptól fogva mégis legkésőbb 1891. évi május hó 15-ik napján délelőtt 12 óráig a városi polgármesteri hivatalnál nyujtsák be, avagy pedig hason bánatpénzzel a szóbeli árverésen vegyenek részt.

A részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt Herbert János h. tanácsnoknál betekintheők.

Pécs szab. kir. város tanácsának 1891. évi április hó 14-én tartott üléséből.

Pécs szab. kir. város Tanácsa.

Ráth Mór kiadásai

BUDAPEST, (Haas-palota).

- 1891. Országgyűlési Törvényozók. Számos igen fontos törvénynyel. Elsőrangú szakférfiak jegyzeteivel. 8-adr. nagyb. kiadás, vagy díszes zsebkönyv. Előfizetési ára bármelyiknek bérmentes küldéssel 2 frt 50 kr.
- 1891. Igazságügyi és igazságügyre vonatkozó rendeletek, a kir. táblák decentralizációjára, az új bírói és ügyészségi szervezetre, bírói ügyviteli szabályzatra stb. vonatkozó összes rendeletekkel. Előfizetési ára bérmentes küldéssel 2 frt 50 kr.

Külön kiadásokban azonnal szentesítésük után:

- 1891. T. cz. A kisdédvászról. (Gyermekmenedékházak, kisdédvónő-képző intézetek. Állami segélyezés stb.) Országgyűlési képviselő és szakférfiak jegyzeteivel. Bérmentve 50 kr.
  - 1891. T. cz. Az ipari- és gyári alkalmazottak betegség esetén való segélyezéséről. Betegsegélyező pénztárak. Bejelentési kötelezettség. Kerületi betegn. pénzt. Vállalati és gyári betegn. pénzt. Ipartestületi betegn. pénzt. Társulási. Magán betegn. pénzt. stb.) Fritz Péter, a budapesti ipar- és kereskedelmi kamara tollvivőjének magyarázataival. Bérmentve 60 kr.
  - 1891. T. cz. Az ipari munkások vasárnapi szüneteléséről. FRITZ P. jegyzeteivel és a terjedelmes keresk. és pénzügyi min. végrehajtási utasításokkal. Bérmentve 50 kr.
  - 1891. T. cz. A telekkönyvi törvények módosításáról. IMLING K. igazságügyminiszteriumba beosztott k. táblai bíró jegyzeteivel és végrehajtási rendelettel. Bérmentve 50 kr.
  - 1891. T. cz. A bírói és ügyészi szervezet módosításáról. Jegyzetekkel stb. Bérmentve 50 kr.
- Ugy minden más szentesített vagy szentesítendő fontosabb törvény azonnal kihirdetése után, elsőrangú szakférfiak által commentált és a végrehajtási rendeletekkel ellátott díszes nagybetűs külön kiadásokban, bérmentve az érdekelteknek rendelkezésére áll: RÁTH MÓRNAK az 1865—1891. országgyűlési törvényeket, az 1867—1891. összes ministeriumi és külön az igazságügyi Rendeleteket, a pénzügyi és adó-törvények és szabályokat, különféle összes és külön kiadásokban felölelő systematicus és teljes jegyzéke. A gyűjtemények leszállított áron kaphatók, részletfizetésre is.

Többféle törvénykiadások létezőn, megrendelések esetén azok részéről, kik a mi minden tekintetben korrektek és díszes, már 23 év előtt először általunk megállapított és lelkiismeretes pontosságú, elsőrangú szakférfiak által szerkesztett kiadásaink iránt bizalommal viseltetnek, mindig határozottan a RÁTH MÓR-féle kiadás jelölendő ki.

Ezekenkivül a felettebbi országzerte népszerűségben részesülő könyvkereskedés minden művelt nyelven való irodalmi műveket a legjutányosabban és a legnagyobb pontossággal szállítja és mindennemű jegyzékekkel bérmentve szolgál.

„Mélyen leszállított árak.”

Finom műtárgyak. Czélszerű iparcikkek. Nagy választék minden bel- és külföldi bronce-, vas-, porcellán-, fayence-, üveg- és fadiszmü-árakban.

Tartós bőrárak és szabadalmazott

álló és függő lámpák

gyári főraktára.

Testory

Budapest, csak IV. Vározi-utca 24.
a Nagy Kristóffal szemben.

SZABADALMAKAT

uj találmányokra kieszközöl és értékesít és

VÉDJEJEGYKET

lajstromoztat minden államban

BENEDEK LAJOS és TÁRSAI

szabadalmi irodája

BUDAPEST, MUZEUM-KÖRUT 10,

mely iroda a keresk. miniszterium 24324/86. számú körrendeletével a föltalálók bizalmába ajánlatott és évenként 500-nál több szabadalmat eszközöl ki.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ház eladás.

Apácz utca 10-ik számú ház

szabad kézből eladatik.

Értekezhetni a háztulajdonosnál.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapir

kapható Ait és Böhm kereskedésében Pécsen.

Üzletbelyiség- és lakás-változtatás.

Vav szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, miszerint

szoba- és czégfestő-üzletemet

lakásommal együtt a József utca 5. sz. házból **Király-(fő)-utca 32. szám** alatti házba (a segélyző-egylet átellenében) költözök dtem.

Tisztelettel

VADÁSZ BÉLA.

Isten

legnagyobb ajándéka az **egészség.**

A köhögés, rekedtség és elnyálkásodás szomorú következményeitől csak egy szer óv meg bennünket teljes biztonsággal:

Egger díjjutalmazott

Mell-Pastillái.

Számtalan hálaírat tanuskodik erről és senki el ne mulassza idejekorán ezek használatát.

Kaphatók 25, 50 kros és 1 frtos eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszer-tárában.

Pécsett: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsiga László és az irg. rend gyógyszer-tárában. Mohácson: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhádon Eibach Odön gyógyszer.

valamint az

Egger A fia cég

gyógyszer különlegességi gyárában Bécs Nussdorf.

A felséges királyi család kedvencz itala.

A

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. cz. közönség figyelmébe ajánlatik, mint a létező legkittünőbb savanyuviz

kitünő borviz.

Nagyhatásu gyógyital a lélegzési, emésztési és vizeledőszervek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, melyeknél orvosi rendelet szerint savanyuviz használandó.

FŐRAKTÁR PÉCSETT:

Grünhut és Hirschler uraknál

Országos főraktár:

BAUER LAJOS és TESTVÉRE

Budapest V. Arany János-utca 9.

Kapható mindenütt.

Minden kiállításra a legmagasabb kitüntetés.

Elterjedve az egész földgömbön.

Ifj. Buday Pécs.

Ajánlja a legdúsabban felszerelt **festék-raktárát** és pedig mindenemű dörzsölt **olajfestékek**, **butor-lak**, **olajok**, **brunolin-politur**, és **bőr-lakkot**, továbbá mindenféle kőmives **meszelő** és festő **ecseteket**, a legkittünőbb minőségű **borostyán padló-lakkot** és főleg különösen ajánlom a francia **parketta fénymázat** minden színben, ugy a valódi angol **Nobles** és **Hoare kocsi-lakkot** melyek csak is **egyedüli raktára** nálam van.

Egyuttal elvállal mindennemű **templom-, dísz- és szoba-**, valamint **czégfestési** munkálatokat ugy szintén **épületi ajtó** és **ablakok mázolását** és **fényezését** a finomabb és legszolidabb kivitelekben **igen olcso árak mellett.**

Megrendelések **helyben**, ugy **vidékre** igen pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

ifj. Buday,

Pécs, Széchenyi-tér 10. sz.

Első pécsi butor-, ajtó- és ablak-gyár

HOFFMANN KÁROLY

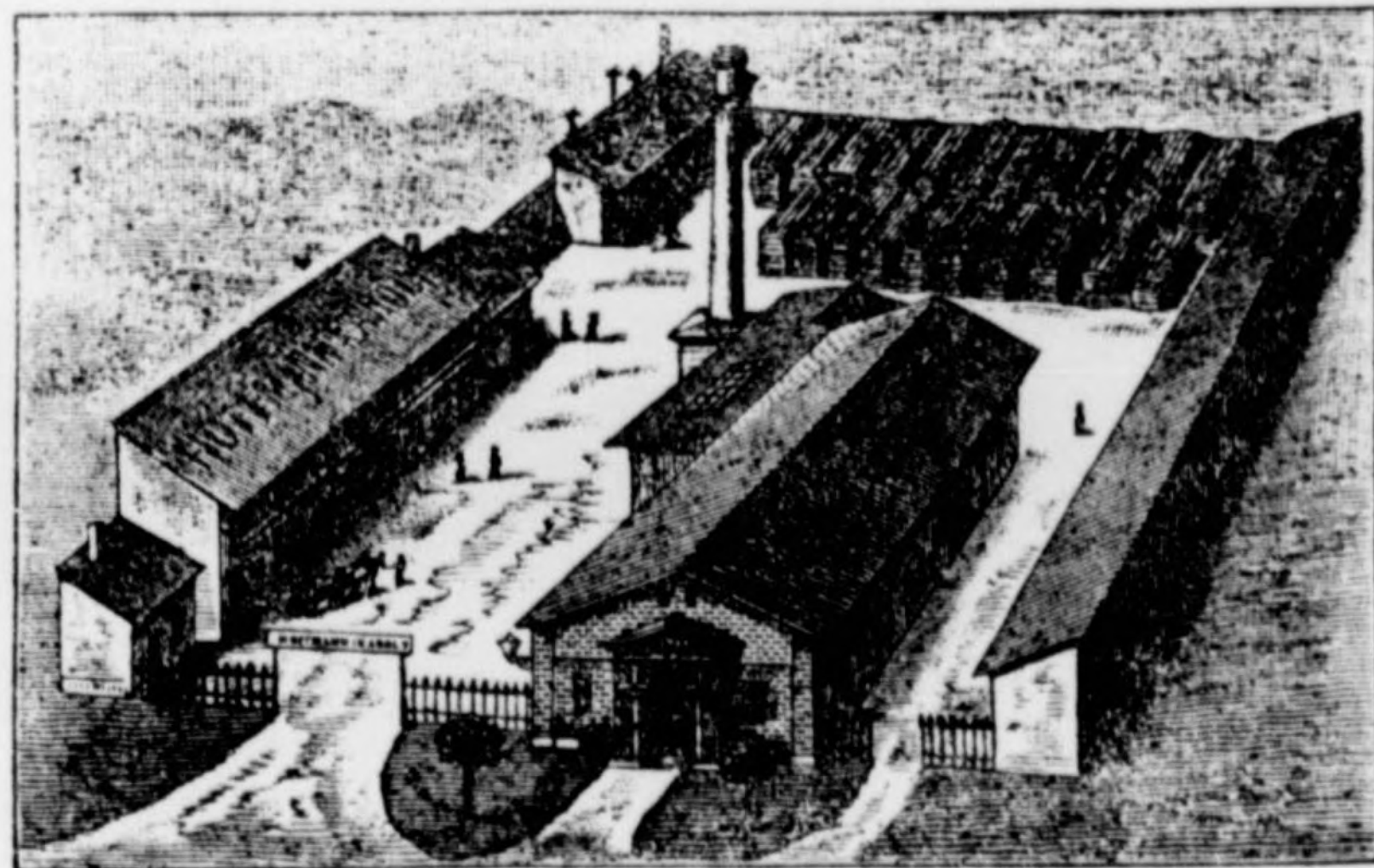
butor-raktára.

asztalosárúk-gyára

Óposta-utca 14. szám.

készít és szállit az épület- és butor-szakmába vágó mindenemű fa-munkákat a legjobb minőségű anyagból, állandó, gyakorlott munkásokkal és a legjobb gépekkel.

Siklósi-utca 33. szám.

Nagy raktár mindennemű **fa- és kárpitozott butorokból, valamint székekből hajlitott fából és vasbutorból.**

Butorszállítás saját párnázott zárt kocsikban.

Kétszárnyu ajtók	1-25 széles, 2-50 magas	Ablakok bel- és külső szárnyal	1-00 szél. 2-00 mag.
Keresztajtók	0-90 " 2-10 "	" bel- és külső szárnya betelé nyiló	1-00 " 2-00 "
Árnyékszék- és kamaraajtók	0-70 " 1-90 "	Ablakok bel- vagy külső szárnyal	1-00 " 2-00 "
		Árnyékszék- és kamara-ablakok	30 cm. széles 60 cm. mag.

A legolcsóbb árak mellett mindenkor készletben tartatnak.

Költségvetések a legnagyobb késséggel készítettnek.

Vég-kiárulás.

Másnemü vállalkozásaim miatt

divatáru-kereskedésemben

PÉCSETT,

Király-utca 1. sz. (Bazár-épület)

végkiárulást rendezek, a hol minden készletben lévő árut u. mint:

a legujabb *tavaszi köpenyek, kabátkák, eső- és por-
köpenyek* és egyéb *női divatárak, vásznák, kanavá-
szok, selyem-, gyapju- és posztó-ruhaszövetek, levan-
tinok, kretonok, szőnyegek, függönyök, garnitúrák,*
valamint *nap- és esernyőket* gazdag választékban

bármí áron

az *üzlet felhagyása miatt* elárusítok.

Mínthogy ez nem reklám vagy szédelgés céljából, hanem azért történik, mert az üzlettel felhagyni szándékozom, kérek mindenkit, hogy a föntiek valóságáról meggyőződést szerezni el ne mulassza.

Teljes tisztelettel

Kepes Kálmán

Pécsett, Király-utca 1. sz.